

CHIROMO NIEUWS

Uitgave Stichting Vrienden van CHIROMO,
Secretariaat Dr. Huntjensstraat 7, 6311 AP Ransdaal,
IBAN NL22INGB0002047003
IBAN NL60RABO0125907303

64ste jaargang

Kerstmis 2021

Beste Vrienden,

Het jaar loopt ten einde. De adventstijd is al een stuk onderweg en de dagen worden al maar korter als ik dit schrijf. Vanwege Corona zijn er na vijven nagenoeg geen sociale activiteiten mogelijk.

Dus tijd om de kranten en opiniebladen wat uitgebreider door te nemen. Hierbij werd mijn aandacht getrokken door een stuk geschreven door twee Nederlandse artsen werkzaam in een ziekenhuis in een land aan de Afrikaanse westkust. In de ziekenhuizen daar en ongetwijfeld ook in de ziekenhuizen in Malawi, spelen veel grotere problemen dan de Covid-epidemie. Veel ernstige infectieziekten die wel goed behandelbaar zijn, laten dagelijks kinderen overlijden, omdat er onvoldoende geschoold personeel en te weinig medische middelen beschikbaar zijn. Die ernstige infectieziekten houden zich niet aan grenzen. We zullen moeten inzien dat de problemen van een ander ook onze eigen problemen kunnen gaan worden, schrijven deze artsen. Een ander item gaf een inkijk in de ontwikkeling van een vaccin tegen covid door jonge Zuid-Afrikaanse wetenschappers.

Beide items laten zien dat er behoefte is aan mensen uit de eigen gemeenschap die hun kennis inzetten om het welzijn te verbeteren. Met de geldelijke steun van de vrienden van Chiromo zijn een aantal jonge mensen in de gelegenheid gesteld om te studeren. Wij hopen dat deze mensen hun vergaarde kennis en kunde gaan inzetten voor de verbetering van de leefomstandigheden in hun eigen regio.

Ik spreek de hoop uit dat de vrienden door hun bijdragen onze medemensen in Malawi blijven steunen, zodat zij steeds meer in staat zijn hun eigen lot te verbeteren. Zo wordt de advent geen tijd van louter wachten, maar ook een tijd van perspectief bieden.

Ik wens u allen vanaf deze plaats een Zalig Kerstfeest en een voorspoedig Nieuwjaar toe

Namens de vrienden Bart Verhoeven

Malawi in de achteruitkijkspiegel

Beste Vrienden van Chiromo,

Het jaar 2021 loopt alweer naar het einde. Een einde van een voor Malawi, maar ook voor de rest van de wereld, turbulent jaar. Ook een jaar dat ik wederom wegens de coronapandemie niet naar Malawi kon gaan. Gelukkig stelt de huidige technologie ons in staat gemakkelijk te communiceren. Ik heb heel wat contact gehad via whatsapp en zoom, waardoor ik veel vrienden in Malawi in plaats van eenmaal per jaar nu diverse malen gesproken en via zoom gezien heb. Een jaar waarin communicatie heel belangrijk was.

Om in Malawi ogen en oren te hebben die de noden zien en horen, verzochten wij pater Samuel Satiele, montfortaan, om ons te blijven helpen. Hij heeft recent een andere functie gekregen en is geen pastoor meer van de parochie van de Martelaren van Uganda in Bvumbwe. Samuel Satiele heeft dagelijkse contacten met aannemers en de projectverantwoordelijke ter plekke en hij communiceert met ons over de projectvoortgang.

Zoals u in de nieuwsbrieven heeft kunnen lezen is Malawi ook onvoorstelbaar hard geraakt door Corona. Begin 2021 hebben de Vrienden van Chiromo voor een bedrag van bijna € 19.000 medische apparatuur en medische hulpmiddelen gefinancierd. Naast deze directe hulp hebben wij ook indirect kunnen helpen. We hebben contact opgenomen met andere organisaties en deze kunnen aansporen om mee te kunnen helpen. De Vrienden van Chiromo hebben soms een coördinerende rol gespeeld in de hulp die door andere geboden werd.

Een jaar waar Malawi geconfronteerd werd met een pandemie. In Malawi is alleen enigszins bekend wat de situatie in de grotere steden is. Op het platteland worden geen testen afgenomen en is vaak niet bekend waaraan mensen overlijden. Omdat er vrijwel geen bevolkingsregistratie is, is veelal ook niet bekend hoeveel mensen er overlijden. Vaccinatie tegen corona moet vrijwel nog geheel op gang komen. Minder dan 3% van de bevolking van Malawi is gevaccineerd. Vaccins zijn niet beschikbaar of vaak met een verlopen gebruiksdatum.

Politiek gezien is het afgelopen jaar ook een heel moeilijk jaar voor Malawi geweest. De ene helft van de regering spreekt niet met de andere helft. Onze goede bekende Aartsbisschop Thomas Msusa heeft als hoofd van de Bisschoppenconferentie diverse malen met beide partijen gesproken om hen bij elkaar te brengen. Op kleine onderdelen lukte dit maar de grote vraagstukken worden niet opgelost. Vanuit de overheid of het buitenland was er vrijwel geen hulp voor de mensen van Malawi.

Het belang van kleine hulporganisaties die direct aan de basis werken, zoals onze Stichting,

wordt steeds groter. Bij uitvoering van onze speelt politiek geen rol. Het gaat ons om onze minderbedeelde medemens te helpen. Onze Stichting is na meer dan 60 jaar belangrijker dan ooit. Een Stichting die probeert te doen wat van ons wordt gevraagd.

Terugkijkend op 2021 kan ik alleen dank zeggen voor de milde giften van de Vrienden van Chiromo, waardoor er weer veel ten goede van onze Malawiaanse medemens heeft kunnen veranderen. Graag zal ik mij blijven inzetten voor Malawi en daarbij rekenen we op uw steun.

Servé Kengen

Stroomaggregaat Trinity door tussenkomst Vrienden gerepareerd

Reeds vanaf het begin van de stichting Vrienden van Chiromo zijn we betrokken bij het Trinity ziekenhuis in Muona. Dit ziekenhuis is er mede gekomen door pater Hub Vonken. Op zijn verzoek zijn de zusters van de Goddelijke Voorzienigheid komen werken in Muona, het gebied Chiromo.

De zusters zetten zich in voor het welzijn van de bevolking van Muona, en gezondheidszorg maakt daar een wezenlijk onderdeel van uit.

Met hulp van pater Vonken en vele weldoeners uit Nederland werd er gestart met de bouw van een ziekenhuis. Een ziekenhuis dat op grote afstand ligt van de dichtstbijzijnde medische post. Voor de bevolking van het gebied Chiromo is dat een grote uitkomst. Het ziekenhuis heeft altijd een hoge standaard gekend en een zeer goede verpleegopleiding. Omdat het ziekenhuis zeer afgelegen ligt, is de continue stroomvoorziening van het ziekenhuis steeds een probleem geweest. In de regentijd die van medio november tot eind maart duurt, valt soms een gedeelte van het bovengrondse elektriciteitsnet uit. De houten palen rotten weg en de elektriciteitskabels worden regelmatig getroffen door de bliksem.

Er kunnen soms weken overheen gaan voordat het netwerk is gerepareerd. Er zijn niet altijd voldoende materialen voor de reparatie in Malawi aanwezig of schade is zo omvangrijk dat de reparateurs het werk niet aan kunnen. Het ziekenhuis is dan weken van het elektriciteitsnet afgesloten.

Om in die situatie toch elektriciteit te hebben, is het ziekenhuis uitgerust met een stroomaggregaat. Begin jaren negentig van de vorige eeuw waren de

Vrienden van Chiromo betrokken bij de aanschaf en installatie van het eerste aggregaat voor het ziekenhuis. Voorheen kon alleen de operatiekamer bij stroomuitval van elektriciteit worden voorzien. Vier jaar geleden is er met tussenkomst van de Vrienden van Chiromo een nieuw stroomaggregaat gekomen. De aansturing om de motor te kunnen starten is enkele maanden geleden defect gegaan. Het ziekenhuis moest met kleine stroomopwekkers proberen de operatiekamers, ijskasten en diepvriezen draaiende te houden.

Door de hulp van de Vrienden van Chiromo heeft het ziekenhuis een nieuwe aansturing kunnen aanschaffen en het aggregaat kunnen laten repareren. De nieuwe aansturing en reparatie hebben ongeveer € 1.900 gekost.

De komende regenperiode ziet Trinity ziekenhuis met een gerust hart tegemoet, omdat de stroomvoorziening weer adequaat functioneert, waarvoor onze hartelijke dank.

Nakatha vraagt hulp van de Vrienden van Chiromo

Het dorp Nakatha behoort tot de Nyungwe parochie waar Eric Kwababai pastoor is, een oude bekende van ons. Pater Satiele, onze projectbegeleider in Malawi, stelt dit project voor.

Nakatha is een moeilijk te bereiken dorp in de heuvels tussen Blantyre en Zomba. Nakatha is omgeven met de dorpjes Nchemba, Nsusa, Magola, Mwane en Likaka.

Het dorp en de aanpalende dorpen kennen een chronisch watertekort voor de dagelijkse levensbehoefte omdat goede waterpomp ontbreekt.

De bewoners voorzien nu in water door gebruik te maken van rivierwater van het kleine riviertje dat in de buurt van het dorp stroomt. Het rivierwater wordt ook gebruikt om het vee te drinken en de was te doen, waardoor de waterkwaliteit zeer slecht is. De bevolking heeft langs de rivieroeveren gaten gegraven om toch enigszins schoon drinkwater te hebben. De vrouwen, en soms de schoolkinderen, moeten hier het water gaan halen. In het droge seizoen (tijdens onze zomer) vallen echter ook deze watergaten geheel droog, waardoor er nog verder gelopen moet worden om water te halen.

De bevolking Nakatha en van de omliggende dorpjes zouden graag zien dat in het centrum van het gebied in Nakatha een waterpomp wordt geïnstalleerd. Hierdoor zouden veel ziektes door vervuild drinkwater verdwijnen. De vrouwen zouden dan meer tijd kunnen besteden aan hun maïsackers, waardoor de kans op een betere oogst wordt vergroot. De jongere meisjes kunnen dan ook dagelijks naar de school toe in plaats van zover lopen om drinkwater te halen.

Nakatha waterpomp is een kleiner project met een grote impact voor de bewoners en bevelen we graag bij u aan.

Studieproject Vrienden van Chiromo

Zoals in de vorige nieuwsbrief omschreven is het studiejaar ondanks de coronaregels in Malawi goed gestart. Dit jaar kunnen 29 studenten middels het studieproject een opleiding volgen. Naast de opleidingskosten wordt ook de huisvesting van de studenten vanuit het project betaald. De studenten wonen in internaten omdat de afstand tot hun woonplaats veel te ver is en niet dagelijks bereisd kan worden. In 2021 hebben de Vrienden van Chiromo het studieproject met een bedrag van € 10.000 ondersteund.

De Montfortanen in Malawi coördineren het studieproject. Zij begeleiden naast de 29 studenten van het project ook andere studenten. Dat zijn jongens en meisjes die vakopleidingen willen volgen voor kleermaker, timmerman of ziekenhuishulp. De studenten van de vakopleidingen hoeven meestal geen gebruik te maken van de duurdere internaten maar kunnen thuis blijven wonen.

We hebben een aantal studenten gevraagd om iets over henzelf te vertellen. Graag stellen we Stella en Innocent aan u voor.

Stella Chikondi Mussa

Ik wil mij even voorstellen: ik ben 23 jaar oud en geboren in een gezin met 3 kinderen waarvan ik de jongste ben. Mijn vader overleed in 2006 en

een jaar later mijn moeder. Beide overleden aan de ziekte HIV/AIDS. Toen zij overleden was ik 9 jaar oud.

Als weeskinderen konden wij nergens naar toe en waren aan

ons lot overgelaten. Onze tante van die als religieuze toegetreken was tot een congregatie, trad uit om voor ons te kunnen zorgen. Ondanks dat onze tante geen werk had, probeerde ze zo goed mogelijk voor ons te zorgen. Wij leefden van dag tot dag en onze situatie was echt miserabel.

Gelukkig was het lagere school onderwijs gratis en hebben wij alle drie de lagere school helemaal af kunnen maken. Het hoofd van de school adviseerde mij om verder te gaan leren, maar hoe dit betaald moest worden wist niemand. Toevallig ontmoette ik een pater Montfortaan die aangaf dat er een schoolgeldproject bestond, waar hij mij voor aanmeldde.

Door dit schoolgeldproject kon ik mij focussen op de studie en kon de middelbare school met zeer goed gevolg afronden. Pater Louis Nkukumila vertelde mij dat de Vrienden van Chiromo uit Nederland het project geweldig ondersteunen, waardoor mijn grote wens om verder te kunnen studeren en daarmee later iets voor mijn Malawi te betekenen in vervulling is gegaan.

Op dit moment ben ik aan het Beehive college te Blantyre bezig met de opleiding tot ICT medewerker (Informatie en Communicatie Technologie). Ik hoop dat ik komend jaar de opleiding kan afronden. Mijn toekomst zal er dan veel rooskleuriger uitzien. Mijn wens is om mij verdienstelijk te kunnen maken in de gezondheidszorg. Op dit moment is er binnen de gezondheidszorg grote vraag naar ITC afgestudeerden.

Heel erg dankbaar ben ik dat mensen zoals de Vrienden van Chiromo het studieproject groots ondersteunen. Zonder hulp van mensen zoals u allen zou ik geen toegang tot onderwijs hebben gehad.

Innocent Kajere Ook ik wil mij even voorstellen. Ik ben geboren op 24 april 2005 te Chaona dorp in een gezin met 6 kinderen en ik ben de tweede in ons gezin.

Mijn familie is zeer arm en probeert het hoofd boven water te houden met het werken bij boeren in de omgeving. Mijn vader, die bewaker was bij een garage, verliet ons toen ik 10 jaar oud was. De zorg voor de kinderen rust helemaal bij mijn moeder, en ook zij werkt bij boeren in de omgeving om toch voedsel en andere levensbehoeften te kunnen kopen. Gelukkig dat het basisonderwijs geheel gratis is.

Als kinderen hebben we de lagere school zeer goed kunnen doorlopen. Zo goed dat we met drie van de zes uitgekozen werden voor

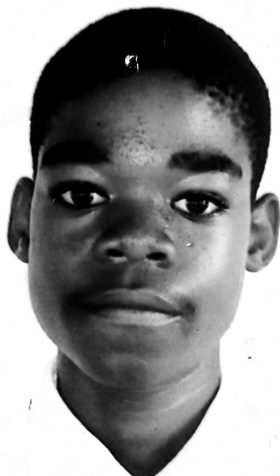
vervolgonderwijs aan een middelbare school.

Helaas was hiervoor geen geld. Samen met mijn twee broers besloot ik om de school maar te vergeten en ging aan het werk bij burens en bekenden om hun tuinen voor groente en maïs te onderhouden. Hier kon ik helaas niet veel geld mee verdienen.

Op een zondag kwam de pastoor van Balaka naar ons kleine kerkje om samen met ons Eucharistie te vieren. Mijn moeder benaderde hem met het verzoek om een mogelijkheid te vinden dat tenminste een van haar kinderen naar de middelbare school mocht gaan.

De pastoor wees ons op het Studieproject waardoor ik nu naar de MAPU middelbare school te Balaka kan gaan.

Komend jaar ga ik naar klas 2 en mijn toekomst ziet er nu rooskleuriger uit. Ik zal mijn best doen om deze mogelijkheid zo goed mogelijk te benutten, zodat ik een beter leven krijg en in de toekomst anderen kan helpen met hun toekomst.

Intensive care Nguludi nog steeds in voorbereiding

In de vorige nieuwsbrief hebben we bericht over de bouw van een Intensive Care afdeling bij het Sint Joseph ziekenhuis te Nguludi. Het ziekenhuis wordt bestuurd door het Bisdom Blantyre.

Op het verzoek van de secretaris van het Bisdom Blantyre konden wij niet direct ingaan omdat er onvoldoende informatie bekend was. Om te komen tot een echt project verzochten wij de secretaris om een plattegrond te maken met de geplande situering van de IC-afdeling, omdat deze in de nabijheid van de operatiekamers dient te liggen. Ook dient in beeld gebracht te worden hoe het gebouw verder ingedeeld dient te worden en wat het totale project uiteindelijk zal gaan kosten. Onze ervaring bij een ander project heeft ons geleerd met een kritische blik naar een dergelijk project te kijken.

Uiteindelijk zijn we na een aantal gesprekken tot de conclusie gekomen dat de staf van het ziekenhuis samen met de secretaris niet tot goede besluiten kan komen.

Graag willen we iets betekenen voor de mensen die afhankelijk zijn van het ziekenhuis en daarom hebben we contact opgenomen met CHAM (Christian Health Association Malawi). Zij hebben de expertise om te komen tot een goede locatie op het ziekenhuisterrein en de situering en inrichting van een Intensive Care unit.

Zodra er meer bekend is zullen we u hierover informeren in deze nieuwsbrief.

Lunzu middelbare school moet uitbreiden

In het noordwesten van het district Blantyre is het stadje Lunzu gelegen. In het aanpalende dorpje Mlomba is sinds 1996 de Lunzu middelbare school gelegen. Kinderen uit het noordwestelijke gebied boven Blantyre gaan naar deze middelbare school. Het is een dagschool met voornamelijk VMBO-onderwijs. Dat betekent voor Malawi onderwijs op middelbaar niveau.

De school heeft 2 klasblokken met ieder 2 klaslokalen. In 1996 heeft de bevolking van Lunzu, Mlomba en alle omliggende dorpen brikken gebakken en alle voorbereidende werkzaamheden gedaan om de school te kunnen bouwen. Het verzoek aan de regering om financiële ondersteuning werd niet gehonoreerd. De bevolking besloot toch om de school zelf te bouwen. Helaas was er te weinig vakkennis en gebrek aan deskundige begeleiding bij de bouw in 1996, waardoor de gebouwen in slechte staat verkeren. Deuren ontbreken en de ruiten in de ramen zijn inmiddels kapot. De toiletten en verdere sanitaire voorzieningen zijn uitermate slecht en het ontbreekt de school aan een klaslokaal waar technische vakken als natuurkunde, biologie en scheikunde gegeven kunnen worden.

De school heeft 391 studenten en dat betekent dat er 97 studenten per klaslokaal zijn. Dat is ver boven het door de regering toegestane maximum van 60 leerlingen per klas. De leerlingen komen vanuit de verre omtrek en wel tot 15 kilometer enkele reisafstand van de school. Deze leerlingen lopen iedere dag 30 kilometer op en neer van huis naar school en terug.

Door de afwezigheid van adequate sanitaire voorzieningen voor meisjes haken deze snel af waardoor de verhouding jongens – meisjes relatief scheef is.

In 1996 was de bevolking nog in staat om zelf het initiatief te nemen, maar de leefomstandigheden en de financiële situatie van de bevolking is de laatste 20 jaar sterk veranderd. Veel mensen leven in armoede. De school heeft dan ook onze hulp nodig.

Het schoolbestuur heeft het project ingedeeld in een vier fasen waarvan het vernieuwen van de toiletten en sanitaire voorzieningen het eerst wordt aangepakt. Door deze voorzieningen te verbeteren zal de hygiëne zienderogen toenemen en zullen meisjes niet meer zo snel afhaken.

De uitbreiding van de school met 2 klaslokalen is fase twee. Hierin kan les gegeven worden als fase 3 start: het opknappen van de 4 bestaande klaslokalen. Nadat deze 4 bestaande klaslokalen opgeknapt zijn kan één van de nieuwe klaslokalen o.a. als laboratorium voor de technische vakken worden gebruikt.

In de vierde fase wordt de school met nog eens 2 extra klaslokalen uitgebreid. Deze uitbreiding is op langere termijn wenselijk. Door komende jaren flexibel om te gaan met de lesroosters en de lestijden, kan de school voorlopig functioneren zonder deze laatste twee extra klaslokalen. Op langere termijn is de realisering van een complete school wel gewenst.

Opleiding is één van de belangrijkste doelen van ontwikkelingssamenwerking. Daarom is het van groot belang dat we dit project mogelijk maken om de Lunzu middelbare school nu met twee klaslokalen uit te breiden en de bestaande gebouwen op te knappen.

Website “Vrienden van Chiromo”

Beste Vrienden van Chiromo, U kunt ook onze website bezoeken: www.chiromo.nl

Nyambalo school klaar

In de vorige nieuwsbrief berichtten we over de bouw van twee klaslokalen in Nyambalo.

Pater Satiele had de vaart erin gehouden en bij het verschijnen van de vorige nieuwsbrief waren de muren al op hoogte en kon begonnen worden met het dak.

Begin augustus liet pater Satiele weten dat de school klaar is. Zoals gebruikelijk stuurde hij een uitgebreide verantwoording vergezeld met foto's. Het project heeft € 16.000 gekost.

Uit de verantwoording blijkt dat de bevolking van Nyambalo een grote eigen bijdrage heeft geleverd met name in het transport van de materialen. De brikken moesten over een grotere afstand aangevoerd worden omdat in de directe nabijheid van de school geen goede grond voorhanden is voor het maken van brikken. Ook het metselzand moest van ver worden aangevoerd. Tevens konden door de grote inzet de twee klaslokalen binnen zeer korte tijd worden gebouwd. Ze worden nu al enkele maanden gebruikt.

Op het verzoek van de Vrienden van Chiromo heeft het schoolteam het lesprogramma uitgebreid. De Vrienden van Chiromo hebben namelijk een tweetal items toegevoegd aan het normale lesprogramma: lessen in hygiëne en het zaaien en planten van boompjes.

Wat betreft hygiëne vindt het bestuur het van groot belang dat de kinderen uitsluitend gebruik maken van de toiletten en sanitaire voorzieningen van de school en steeds de handen moeten wassen. Het bestuur van de Vrienden van Chiromo wil met deze lesprogramma's de hygiënische omstandigheden verbeteren en voorkomen dat kinderen in de bosjes rondom school hun behoefte doen.

Een andere uitbreiding van het lesprogramma is het tegengaan van de ontbossing. Hout en houtskool worden in toenemende mate gebruikt om te koken. Het vergroten van de akkers door bomen te rooien betekent ook dat Malawi steeds verder wordt ontbost. De leerlingen krijgen bij aanvang van ieder schooljaar enkele boomzaadjes. Deze moeten ze in een potje zaaien en vervolgens de zaailingen verzorgen. Als de boompjes groot genoeg zijn moeten zij deze uitplanten nabij een bos en ervoor zorgen dat ze niet worden opgegeten worden door bijv. geiten. Naast zaadjes van inheemse bomen krijgen de leerlingen ook zaadjes van vruchtbomen. Deze kunnen naderhand in de buurt van de huizen worden geplant zodat er in de toekomst meer fruit ter beschikking komt.

Pater Satiele werkt op dit samen met de bevolking van Nyambalo een plan uit om het nabij gelegen oude kerkje op te knappen en een functie binnen het schoolcomplex te geven.

Mochten de kosten te hoog uitvallen overweegt pater Satiele om het kerkje af te breken en de vrijgekomen ruimte in te richten als speelplaats, met name voor de kleintjes.

Het schoolproject Nyambalo is een geslaagd project van de Vrienden van Chiromo. Onze hartelijke dank voor uw ondersteuning!

Website "Vrienden van Chiromo"

Beste Vrienden van Chiromo, U kunt ook onze website bezoeken: www.chiromo.nl

IBAN NL22INGB0002047003 - IBAN NL60RABO0125907303

T.N.V. **VRIENDEN VAN CHIROMO TE RANSDAAL**